

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สกับการให้ข้อเสนอแนะที่มีต่อการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพโดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส และการให้ข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดชลบุรี ที่มีคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 18 คน การทดลองครั้งนี้มีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง
2. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง แตกต่างกัน
3. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะและกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล แตกต่างกัน
4. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนทดลอง แตกต่างกัน
5. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะก่อนการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างกัน
6. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
7. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนทดลอง แตกต่างกัน
8. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะก่อนการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างกัน
9. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลปรากฏดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะและกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะก่อนการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
7. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะก่อนการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
9. การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ตามสมมติฐานดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่ามีปฏิสัมพันธ์

ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลอง กล่าวคือระยะก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยการ
 ตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มใกล้เคียงกัน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม
 ได้ใช้วิธีการคัดเลือกมาจากนักเรียนที่ทำคะแนนแบบสอบถามการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ
 เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 ลงมาซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพใกล้เคียงกัน ดูจากคะแนน
 เฉลี่ยการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโรเจอร์
 ($\bar{X} = 277.33$) กลุ่มให้ข้อสนเทศ ($\bar{X} = 276.16$) และกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 258.33$) แต่ในช่วงเวลาหลัง
 การทดลองและระยะติดตามผลกลุ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส และกลุ่มให้
 ข้อสนเทศ ให้ผลต่างออกไปจากก่อนการทดลอง โดยจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้
 ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส มีคะแนน
 เฉลี่ยการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพในระยะหลังการทดลอง ($\bar{X} = 317.66$) และระยะติดตามผล
 ($\bar{X} = 313.00$) ดีกว่าระยะก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 277.33$) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อสนเทศมี
 คะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพในระยะหลังการทดลอง ($\bar{X} = 294.00$) และระยะ
 ติดตามผล ($\bar{X} = 294.66$) ดีกว่าระยะก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 276.16$) ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมที่
 ไม่ได้รับกิจกรรมใดๆ มีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพในระยะหลังการทดลอง
 ($\bar{X} = 262.16$) และระยะติดตามผล ($\bar{X} = 254.83$) ไม่แตกต่างกันทั้ง 3 ระยะ แสดงว่าการให้คำปรึกษา
 แบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส และวิธีการให้ข้อสนเทศ ส่งผลต่อการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ
 ร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพสูงขึ้นกว่าระยะก่อนการ
 ทดลองเนื่องจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ทำให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดี
 ต่อกัน สมาชิกไว้วางใจซึ่งกันและกัน ได้แสดงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และความต้องการของตน
 เองอย่างอิสระ ยอมรับซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถพัฒนาการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพดีขึ้นกว่า
 เดิม สอดคล้องกับ มัทเลอร์ (Mahler, 1969, pp. 9-10) ที่ได้ให้ความหมายของการปรึกษาแบบกลุ่ม
 ไว้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นวิธีการให้คำปรึกษาที่เน้นสัมพันธภาพของสมาชิกที่มีกันตลอดเวลา
 ของสมาชิกในกลุ่มจะทำงานร่วมกันกับผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว โดยจะร่วมกัน
 สำรวจปัญหาและความรู้สึกซึ่งกันและกันและหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงเพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น
 ส่วนกลุ่มให้ข้อสนเทศก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ
 ตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพโดยวิธีให้ศึกษาเอกสาร, จัดบอร์ด, เชิญวิทยากร, ดูวิดีโอ, เป็นต้น ซึ่งเป็น
 กระบวนการที่หลากหลายช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ เข้าใจข้อมูลอาชีพอย่างถูกต้อง และเข้าใจ
 ตนเอง ทำให้สามารถพัฒนาการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้ สอดคล้องตามที่
 ผกา บุญเรือง (2526, หน้า 13-14) กล่าวว่าไว้วางใจว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศที่มีคุณค่าเกี่ยวกับสภาพ
 แวดล้อม ข้อสนเทศเหล่านี้จะมีส่วนช่วยพัฒนานักเรียนให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่าวิธีการให้คำปรึกษาตามแนวของโรเจอร์และวิธีการให้ข้อเสนอแนะที่ให้ความรู้
 ค่านิยมในอาชีพแก่นักเรียนในระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล ส่งผลให้นักเรียนเกิดการ
 เปลี่ยนแปลงการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของ
 นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ($\bar{X} = 317.66$) ค่าเฉลี่ยคะแนน
 การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ($\bar{X} = 294.00$) และค่าเฉลี่ยคะแนน
 การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 262.16$) แตกต่างกัน ในระยะหลังการทดลอง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าการตระหนักรู้ค่านิยมใน
 อาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
 และกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตาม
 แนวของโรเจอร์ส ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสพูดถึงตนเอง ได้มีโอกาสแสดงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์
 และความต้องการของตนเองออกมาอย่างอิสระ ภายใต้บรรยากาศแห่งความอบอุ่น ยอมรับและ
 ไว้วางใจ เพราะนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพต่ำ
 ชั้นเรียนเดียวกัน ทำให้กลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ตลอดจนสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ให้คำ
 ปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาที่มีการสื่อสาร 2 ทาง ผู้รับคำปรึกษาได้รับการยอมรับ การเข้าใจ ให้กำลังใจ
 และการสะท้อนความรู้สึกจากผู้ให้คำปรึกษาทำให้สามารถพัฒนาการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ
 ให้ถูกต้องและเหมาะสมขึ้น สำหรับนักเรียนกลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะได้รับความรู้เกี่ยวกับลักษณะ
 งานที่ทำ, สภาพการจ้างงาน, สภาพการทำงาน, คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ, โอกาสความก้าวหน้า
 โดยวิธีการศึกษาเอกสาร, คู่มือ, ฟังวิทยากรบรรยาย, ทดลองฝึกอาชีพ และวิดีโออาชีพ เป็นต้น
 โดยนักเรียนสามารถซักถามข้อมูลตามความรู้สึกและความสนใจของตนเอง แต่ไม่สามารถแสดง
 ความคิด ความรู้สึก หรือพูดคุยกันอย่างอิสระเหมือนกับการให้คำปรึกษาตามแนวของโรเจอร์ส
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกุรัตน์ รัตตะมณี (2534, หน้า 73-74) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลการ
 ให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สกับการให้ข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สเป็นวิธีการพัฒนามโนภาพแห่งตนที่ดีกว่า
 การให้ข้อเสนอแนะ ทำนองเดียวกับงานวิจัยของ ชีระ มุลธิยะ (2530, หน้า 45) ที่ศึกษาผลการให้
 คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการพัฒนาทัศนคติด้านการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบ
 โรเจอร์สมีทัศนคติด้านการปรับตัวทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ ส่วนกลุ่มควบคุม
 นักเรียนไม่ได้รับกิจกรรมใด ทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ

สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ และการให้ข้อเสนอแนะ ทำให้การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม โดยกลุ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ดีกว่ากลุ่มการให้ข้อเสนอแนะ

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ ($\bar{X} = 313.00$) ค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ($\bar{X} = 294.66$) และค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของกลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 254.83$) ในระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่าการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะและกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผล แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามแนวของโรเจอร์ มีลักษณะเป็นการสื่อสาร 2 ทาง นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันทำให้ได้เรียนรู้และเกิดความรู้ ความเข้าใจค่านิยมในอาชีพด้วยตนเอง สามารถเลือกตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เมื่อสามารถเลือกตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมั่นใจ ทำให้ในระยะติดตามผลจึงมีความคงที่ในการตัดสินใจ เช่นเดียวกับการให้ข้อเสนอแนะ นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเช่น รายได้, ลักษณะของงาน, คุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้ประกอบการอาชีพ, ค่านิยมของผู้ประกอบการอาชีพแต่ละอาชีพ จากการศึกษาเอกสารอาชีพ, คู่มือ, ฟังการบรรยาย, ทดลองฝึกอาชีพ หรือดูวิดีโอ เป็นต้น ความรู้ค่านิยมในอาชีพที่นักเรียนได้รับเป็นสิ่งแปลกใหม่ ทำให้นักเรียนสนใจ, เข้าใจตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพที่ได้รับและเข้าใจในตนเอง ทำให้ในระยะติดตามผลการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพคงอยู่ แต่ในกลุ่มควบคุม นักเรียนจะเรียนตามปกติ ทำให้การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพไม่เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า ในระยะติดตามผลนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามแนวของโรเจอร์ ซึ่งได้รับความรู้เกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพจากการแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิก โดยความรู้ที่ได้รับนั้น ทำให้นักเรียนเข้าใจตนเองและสามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ด้วยตนเอง อย่างถูกต้อง ทำให้มีการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพดีกว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะเมื่อได้รับความรู้ค่านิยมในอาชีพแล้วก็สามารถเรียนรู้และตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ด้วยตนเอง ทำให้การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับกิจกรรมใดทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ

4. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ระยะหลังการทดลอง ($\bar{X} = 313.00$) สูงกว่าระยะก่อนทดลอง ($\bar{X} = 277.33$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่าความรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้แสดงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และความต้องการของตนเองออกมา โดยผู้ให้คำปรึกษาคอยรับฟังด้วยความเข้าใจยอมรับเขาด้วยความไว้วางใจ ทำให้นักเรียนมองเห็นปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหามาของตนเองได้ เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง ทำให้เกิดความรู้ค่านิยมในอาชีพดีขึ้น โดยมีระยะเวลาในการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องกันถึง 12 ครั้ง ทำให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี มีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพได้ดีขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลองซึ่งไม่ได้รับกิจกรรมใดเลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ มุลธิยะ (2530, หน้า 52) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์ส ที่มีต่อการพัฒนาทัศนคติด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์ส มีทัศนคติด้านการปรับตัวทางอารมณ์สูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สในระยะหลังการทดลอง

สรุปได้ว่าในระยะหลังทดลองนักเรียนได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สทำให้นักเรียนตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของตนเองดีขึ้นกว่าในระยะก่อนการทดลอง 5 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สระยะก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 277.33$) แตกต่างกับระยะติดตามผล ($\bar{X} = 313.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่าความรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผลแตกต่างกันเนื่องจากระยะก่อนการทดลองนักเรียนไม่ได้รับกิจกรรมใดๆเลย แต่เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดความอบอุ่น ยอมรับ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้รับคำปรึกษาเปิดเผยตนเอง เข้าใจตนเอง มีการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพเพิ่มขึ้น ทำให้สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดความคงทนของการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพในระยะติดตามผลซึ่งไม่ได้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ทำให้มีความแตกต่างกันกับระยะก่อนการทดลองซึ่งนักเรียนไม่ได้รับกิจกรรมใดๆเลย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณ์ นาควัชรางกูร (2542, หน้า 25) ที่กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้ศึกษาและเข้าใจตนเอง มองตนเองได้อย่างถูกต้อง เข้าใจสาเหตุของปัญหาที่เผชิญอยู่ เลือกแนวทางการแก้ปัญหา

และลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นในระยะก่อนการทดลองนักเรียนยังไม่มีภาระหนักที่คำนึงในอาชีพอย่างถูกต้องและเหมาะสม เมื่อได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ทำให้มีการพัฒนาความรู้ดีขึ้นด้วยตนเอง ทำให้ในระยะติดตามผลคะแนนเฉลี่ยการตระหนักคุณค่าในอาชีพของนักเรียนจึงสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง

สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ช่วยทำให้นักเรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมดีขึ้น ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจ ภาระหนักที่คำนึงในอาชีพของตนเองอย่างมั่นคง ทำให้ในระยะติดตามผลจึงมีคะแนนการตระหนักคุณค่าในอาชีพสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

6. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักคุณค่าในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สระยะหลังการทดลอง ($\bar{X} = 317.66$) ไม่แตกต่างกับระยะติดตามผล ($\bar{X} = 313.00$) เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่าการตระหนักคุณค่าในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์สในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเมื่อนักเรียนสามารถได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์แล้วในระยะติดตามผลมีค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักคุณค่าในอาชีพลดลง ($\bar{X} = 4.66$) เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ได้รู้จักตนเองดีขึ้นว่าต้องการอะไร รู้ว่าอะไรสำคัญสำหรับตัวเอง และมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แฮม และพอลสัน (Hamrin & Paulson, 1965) ที่ศึกษาพบว่า วิธีการให้คำปรึกษา มีความสำคัญอย่างมาก และไม่ว่าผู้ให้คำปรึกษาจะใช้วิธีการใดก็ตาม ผู้รับคำปรึกษาจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาของเขาดีขึ้น และถ้าเกิดปัญหาขึ้นมาอีกเขาจะแก้ไขอย่างไร ซึ่งผลเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเอง หลังจากได้มีโอกาสเล่าเรื่องราวของตนเองอย่างอิสระ มีคนสนใจ และเข้าใจ

สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ทำให้นักเรียนตระหนักคุณค่าในอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสม เข้าใจตนเองและสามารถเลือกสิ่งที่ตนเองเห็นว่าสำคัญ ทำให้เกิดความมั่นใจเมื่อให้เลือกอีกครั้งในระยะเวลา 2 สัปดาห์ จึงไม่แตกต่างกัน

7. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักคุณค่าในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะในระยะหลังทดลอง ($\bar{X} = 294.00$) สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 276.16$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่าการตระหนักคุณค่าในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะหลังการทดลองและระยะก่อนทดลอง แตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนได้รับข้อมูลอาชีพ อาทิเช่น ลักษณะของงานที่ทำ, รายได้, สภาพการทำงาน, คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพหรือความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นต้น

โดยวิธีการให้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับอาชีพ,จัดบอร์ด,เชิญวิทยากรบรรยาย,คู่มือ,สื่อ,สาธิตและฝึกอาชีพ ทำให้นักเรียนตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพเพิ่มขึ้น เกิดความเข้าใจค่านิยมในอาชีพอย่างถูกต้อง ทำให้เข้าใจตนเองและสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์ (2531) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะหลังทดลองมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้รับการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพด้วยการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับอาชีพ,จัดบอร์ด,ฟังบรรยาย,ทดลองฝึกอาชีพ และคู่มือ แล้วพบว่านักเรียนมีการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพดีขึ้น

8. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะในระยะก่อนทดลอง ($\bar{X}=276.16$) และระยะติดตามผล ($\bar{X}=294.66$) แตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 8 ที่ว่าการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกัน เนื่องจากในระยะติดตามผลนักเรียนไม่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ และนักเรียนอยู่ระหว่างช่วงปิดภาคเรียน ทำให้ความสนใจการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพลดลง นักเรียนสนใจการท่องเที่ยวพักผ่อน บางคนกลับไปเยี่ยมครอบครัวที่ต่างจังหวัด ทำให้ในระยะติดตามผลไม่เกิดความคงทนในการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพจึงไม่แตกต่างกันกับระยะก่อนการทดลอง

สรุปได้ว่า ในระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ มีความสนใจสิ่งแวดล้อมอื่น อาทิเช่น การท่องเที่ยว การพักผ่อน เพราะเป็นช่วงปิดภาคเรียน ทำให้การตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียน ไม่คงทน

9. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะในระยะหลังการทดลอง ($\bar{X}=294.00$) กับค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ($\bar{X}=294.66$) ในระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 9 ที่ว่าการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน เพราะนักเรียนเข้าใจตนเองได้ดีขึ้นจากการได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพ ทำให้สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์ (2531) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลมีทัศนคติในการเรียนไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่าการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทำให้การตัดสินใจในการเลือกถูกต้องและดีขึ้น ส่งผลถึงระยะติดตามผลนักเรียนยังมีการตัดสินใจที่คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครู อาจารย์ ครูแนะแนวและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรนำการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ไปใช้ในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเพื่อพัฒนาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนให้เหมาะสมกับตนเองและให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

2. ควรจัดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพให้ครู อาจารย์ และผู้ปกครอง ได้ทราบข้อมูล เพื่อจะได้นำเอาข้อมูลที่ต้องการและเหมาะสมไปถ่ายทอดให้นักเรียน สำหรับเป็นข้อมูลในการเลือกศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพ เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือครู อาจารย์ ล้วนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กในการเลือกอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรทดลองใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส หรือวิธีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับค่านิยมของนักเรียน

2. ควรทดลองใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพแก่เด็กด้อยโอกาส

3. ควรมีการศึกษาวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส หรือวิธีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อศึกษาการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเป็นรายด้าน